

For Bosnia
and Herzegovina”

”

**Megállapodás
a Magyar Köztársaság és Bosznia-Hercegovina között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről**

A Magyar Köztársaság és Bosznia-Hercegovina (a továbbiakban: Szerződő Felek),
attól az óhajtól vezetve, hogy egyenlőség alapján a gazdasági együttműködést mindkét Szerződő Fél javára erősítsék,
azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz
a másik Szerződő Fél területén, és
annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme
ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,
megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggően fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen – de nem kizárólag – a következőket jelenti:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot, mint például a jelzálogot, a kézzizálogjogot, egyéb zálogot és hasonló jogokat;

b) a részvényeket, üzletrészeket és vállalati kötvényeket, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;

c) olyan pénzköveteléseket vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtására vonatkozó követeléseket, amelyek beruházáshoz kapcsolódnak;

d) a szellemi és ipari tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, üzleti titkokat, kereskedelmi neveket és goodwill-t;

e) minden jogszabály vagy szerződés által biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, üzleti koncessziókat beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat;

f) a jelen Megállapodással összhangban újra befektetett hozamokat.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházás jellegét, feltételezve, hogy ez a változás annak a Szerződő Félnek a törvényeivel és jogszabályaival összhangban áll, amelynek területén a beruházást eszközölték.

2. A „beruházó” kifejezés bármelyik Szerződő Fél minden olyan természetes vagy jogi személyét jelenti, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást eszközöl.

a) Bosznia-Hercegovina tekintetében:

(i) A „természetes személy” kifejezés minden olyan természetes személyt jelent, aki Bosznia-Hercegovina hatályos törvényei értelmében bosznia-hercegovinai állampolgárnak tekinthető, amennyiben állandó lakhelye, illetve üzletvezetésének központi helye Bosznia-Hercegovinában található;

(ii) A „jogi személy” kifejezés minden olyan jogalanyt jelent, amely Bosznia-Hercegovina törvényeivel összhangban jött létre, továbbá amelynek bejegyzett székhelye, központi irányítása, illetve üzletvezetésének központi helye Bosznia-Hercegovinában

található.

b) A Magyar Köztársaság tekintetében:

(i) A „természetes személy” kifejezés minden olyan természetes személyt jelent, aki a Magyar Köztársaság törvényei értelmében annak állampolgára;

(ii) A „jogi személy” kifejezés jelenti azt a jogalanyt, amely a Magyar Köztársaság törvényeivel összhangban jött létre, illetve került bejegyzésre, továbbá törvényei jogi személynek ismerik el. A kifejezés kiterjed a Magyar Köztársaság olyan személyi egyesüléseire is, amelyek jogi személyiséggel nem rendelkeznek, de törvényei szerint társaságnak tekintendők.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti és magában foglalja – különösen, de nem kizárólagosan – a nyereséget, kamatot, tőkenyereséget, osztalékot, jogdíjakat, egyéb díjakat vagy licencia díjakat.

4. A „terület” kifejezés jelenti:

a) Bosznia-Hercegovina tekintetében Bosznia-Hercegovina szárazföldi területét, a parti tengert, a teljes tengerfeneket, altalajt és légtérét, a Bosznia-Hercegovina parti tengerén túli tengeri területet, amelyet Bosznia-Hercegovina törvényei szerint, a nemzetközi joggal összhangban olyan területté nyilvánítottak, vagy nyilvánítanak a jövőben, ahol Bosznia-Hercegovina jogokat gyakorolhat, tekintettel a tengerfenékre és altalajra, valamint a természeti erőforrásokra;

b) a Magyar Köztársaság tekintetében, földrajzi értelemben használva, a Magyar Köztársaság területét.

5. A „szabadon átváltható pénznem” kifejezés azt a pénznemet jelenti, amelyet széles körben használnak fizetésre nemzetközi üzleti tranzakciók esetében és széles körben forgalmaznak a vezető nemzetközi devizapiacokon, amennyiben ez nem ellentétes egyik Szerződő Fél jogszabályaival sem.

2. Cikk

A beruházások ösztönzése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél ösztönzi a másik Szerződő Fél beruházóit, valamint kedvező és áttekinthető körülményeket teremt számukra annak érdekében, hogy területén beruházásokat eszközöljenek, továbbá törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházói által eszközölt beruházások és hozamok a másik Szerződő Fél területén mindenkor igazságos és méltányos bánásmódban részesülnek, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot élveznek.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és hozamait olyan bánásmódban részesíti, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak, illetve bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított bánásmód közül az, amelyik a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb.

2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan bánásmódban részesíti a beruházásaik kiterjesztése, irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói vagy bármelyik harmadik állam beruházói számára biztosított bánásmód közül az, amelyik a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy az egyik Szerződő Fél arra kötelezik, hogy kiterjessze a másik Szerződő Fél beruházóira bármilyen olyan bánásmódnak, preferenciának vagy kiváltságnak az előnyeit, amelyet az előbbi Szerződő Fél a következők alapján nyújthat:

a) hogy tagja vagy tagjává válik valamely vámunióknak, szabadkereskedelmi övezetnek vagy pénzügyi unióknak, vagy részese, vagy részesévé válik az ilyen uniók, intézmények létrehozásához vezető hasonló nemzetközi megállapodásnak vagy a regionális

együttműködés más formáinak;

- b) bármely nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, amely egészben vagy nagyrészt az adózással kapcsolatos;
- c) hogy tagja vagy tagjává válik valamely többoldalú nemzetközi beruházásvédelmi megállapodásnak.

4. Cikk

Kártalanítás veszteségeikért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás, vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan bánásmódban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb, mint az utóbbi Szerződő Fél által a saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosított bánásmód közül a másik Szerződő Fél beruházói számára a kedvezőbb.

2. Nem érintve a jelen Cikk 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik a hivatkozott bekezdésben foglalt események kapcsán a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy

- a) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai igénybe vették,
- b) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor,

a másik Szerződő Félnek igazságos és megfelelő kárpótlást kell nyújtania az igénybevétel időszaka alatt elszenvedett vagy a tulajdon megsemmisülése következtében előállt veszteségeikért.

A kárpótlásnak kereskedelmileg indokolt mértékű kamatot kell tartalmaznia a veszteség felmerülésének napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra.

3. Az e Cikk alapján felmerülő kifizetéseket szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalható formában, késedelem nélkül kell teljesíteni.

5. Cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve, ha az közérdekből történik. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani, és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kárpótlás megfizetéséről. A kárpótlásnak egyenértékűnek kell lennie a beruházásnak a kisajátítás előtti, illetve a közelgő kisajátításnak – a beruházás értékét befolyásoló – közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes tényleges piaci értékével (az időpontok közül a korábbi az irányadó). A kárpótlásnak tartalmaznia kell a kisajátítás napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra vonatkozó, az adott tranzakcióra érvényes, kereskedelmileg indokolt mértékű kamatot, és késedelem nélkül teljesíteni kell az érintett igénylők által megjelölt ország felé. Továbbá ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

2. Az érintett beruházónak joga van a kisajátító Szerződő Fél törvényei értelmében ezen Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatósága által az ügyének jogszerűségét, lebonyolítását és beruházásának az e Cikkben rögzített elvekkel összhangban történő értékelését azonnal felülvizsgáltatni.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései megfelelően alkalmazandók, amikor valamelyik Szerződő Fél egy olyan társaság vagyonát sajátítja ki, amely ezen Állam területének bármely részén az érvényes jogszabályok alapján jött létre, illetve került bejegyzésre és amelyben a másik Szerződő Fél beruházói üzletrészekkel bírnak. A kárpótlás a társaság részére fizetendő.

4. Jelen Cikk rendelkezései a beruházás hozamaira is alkalmazandóak.

6. Cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek lehetővé teszik a beruházásokkal és hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell történniük, bármely korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen – de nem kizárólag – a következőket foglalják magukban:

a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

b) a nyereséget, kamatot, osztalékot és az egyéb folyó bevételt;

c) a beruházással kapcsolatos hitelek visszafizetésére szolgáló összegeket;

d) a jogdíjakat és egyéb díjakat;

e) a beruházás részleges vagy teljes eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;

f) a Megállapodás 4. és 5. Cikkei szerinti bármely kárpótlást vagy egyéb kifizetést;

g) a vitarendezésből származó kifizetéseket;

h) a beruházáshoz kapcsolódóan külföldről alkalmazott természetes személyeknek azt a bérét vagy egyéb keresetét, amely azon Szerződő Fél törvényeinek és jogszabályainak hatálya alá tartozik, ahol a beruházást létrehozták.

2. A jelen Megállapodás tekintetében árfolyamoknak – eltérő megegyezés hiányában – az átutalást lebonyolító pénzügyintézet által, a beruházást befogadó Szerződő Fél törvényeivel összhangban általánosan alkalmazott és közzétett árfolyamok tekintendők.

7. Cikk

Jogátruházás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházására vonatkozóan nyújtott garancia vagy nem kereskedelmi kockázattal szembeni biztosítási szerződés alapján saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél – tekintet nélkül a 9. Cikk szerinti jogaira – elismeri:

a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint,

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, és átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Azt a Szerződő Felet, illetve annak ügynökségét, amelyre a beruházó jogait átruházta, minden körülmények között ugyanazon jogok és elbánás, továbbá ezen jogok és igények alapján ugyanazon kifizetések illetik meg, mint a biztosított befektetőt.

8. Cikk

Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója közötti beruházási viták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos vitákat a vitában álló feleknek tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita az ilyen tárgyalásokra vonatkozó igény írásbeli benyújtása utáni hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, az érintett beruházónak jogában áll az ügyet beterjeszteni:

- a) annak a Szerződő Félnek az illetékes bíróságához vagy közigazgatási bíróságához, amelyben a beruházás megvalósult; vagy
- b) az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló, Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Állam részesévé vált az Egyezménynek; vagy
- c) olyan nemzetközi választott bíróhoz, illetve olyan nemzetközi ad hoc választott bírósághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírósági Szabályai szerint jött létre. A vitában lévő felek írásban megállapodhatnak ezen Szabályok módosításában.

3. A döntés végleges és kötelező érvényű a vitában résztvevő mindkét fél számára és azt az érintett Szerződő Félnek a jogszabályaival összhangban kell végrehajtani.

4. A bírósági, illetve a végrehajtási eljárás során egyik Szerződő Fél sem emelhet kifogást az ellen, hogy a vitában álló befektető garancia vagy nem kereskedelmi kockázattal szembeni biztosítási szerződés alapján a szóban forgó kárért, vagy annak egy részéért már részesült kárpótlásban vagy egyéb kompenzációban.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti viták rendezése

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült vitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerinti, háromtagú választott bíróság elé kell terjeszteni.

3. A választott bíróságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választott bírósági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a bíróság elnökévé (a továbbiakban: elnök) kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választott bíróság döntését egyszerű szavazattöbbséggel hozza.

6. A választott bíróság döntését a törvények, ezen Megállapodás rendelkezései, valamint a nemzetközi jog általánosan elfogadott elvei és szabályai alapján hozza.

7. A Szerződő Felek egyéb rendelkezéseit figyelembe véve a bíróság eljárási szabályait maga határozza meg.

8. Mindkét Szerződő Fél maga viseli az általa választott bírónak, valamint a bírósági eljárásban való képviselésének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. A bíróság eltérő rendelkezést is hozhat a költségek tekintetében.

9. A bíróság döntései véglegesek és kötelező érvényűek mindkét Szerződő Fél számára.

10. Jelen Cikk rendelkezései alapján a vita nem nyújtható be egy nemzetközi választott bírósághoz, amennyiben ugyanezen vitát a 8. Cikk alapján egy másik nemzetközi választott bírósághoz benyújtották és még mindig a bíróság előtt van. Ez a rendelkezés nem befolyásolhatja kedvezőtlenül a jelen Cikk 1. bekezdése szerinti vitarendezés lehetőségét.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

1. Amennyiben valamely ügyre egyaránt vonatkoznak a jelen Megállapodás és valamely olyan más nemzetközi egyezmény rendelkezései, melynek mindkét Szerződő Fél részese, úgy ezen Megállapodás rendelkezései nem akadályozhatják meg sem a Szerződő Feleket, sem a másik Szerződő Fél területén beruházással bíró beruházóikat abban, hogy az ügyükre nézve kedvezőbb szabályozás előnyeit élvezzék.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél törvényei és jogszabályai, vagy szerződéseinek egyéb különleges rendelkezései a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb bánásmódot biztosítanak, mint a jelen Megállapodás, úgy a kedvezőbbet kell alkalmazni.

*11. Cikk**A Megállapodás alkalmazhatósága*

A Megállapodást az egyik Szerződő Fél területén, annak törvényeivel és jogszabályaival összhangban a másik Szerződő Fél beruházói által a Megállapodás hatálybalépése előtt vagy azt követően megvalósított beruházásokra kell alkalmazni, de nem alkalmazható olyan beruházással kapcsolatos jogvitára vagy követelésre, amely a hatálybalépése előtt merült fel, vagy amelyet a hatálybalépés előtt rendeztek.

*12. Cikk**Hatálybalépés, időbeli hatály és felmondás*

1. A Szerződő Felek tájékoztatják egymást arról, hogy a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeiknek eleget tettek. A jelen Megállapodás a második értesítés keltének napján lép hatályba.

2. A jelen Megállapodás tíz éves időtartamra marad hatályban, és azt követően is mindaddig hatályban marad, amíg az egyik Szerződő Fél az eredeti vagy bármelyik későbbi tíz éves időtartam lejártá előtt egy évvel írásban nem tájékoztatja a másikat arról a szándékáról, hogy fel kívánja mondani a Megállapodást.

3. A jelen Megállapodás felmondása előtti időszakban megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig érvényben maradnak.

4. Jelen Megállapodás a Szerződő Felek közötti írásbeli megegyezéssel módosítható. Bármely módosítás hatálybalépéséhez szükséges eljárás megegyezik a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges eljárással.

Ennek hitelül az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült két eredeti példányban, Budapesten, 2002. szeptember hó 26. napján, angol nyelven.

A Magyar Köztársaság
nevében

Bosznia-Hercegovina
nevében”

3. § (1) E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2)² E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a nemzetközi pénzügyi kapcsolatokért felelős miniszter gondoskodik.

¹ A törvényt az Országgyűlés a 2005. december 5-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2005. december 16.

² A 3. § (2) bekezdése a [2006: CIX. törvény 171. § \(5\) bekezdésének o\) pontja](#) szerint módosított szöveg.